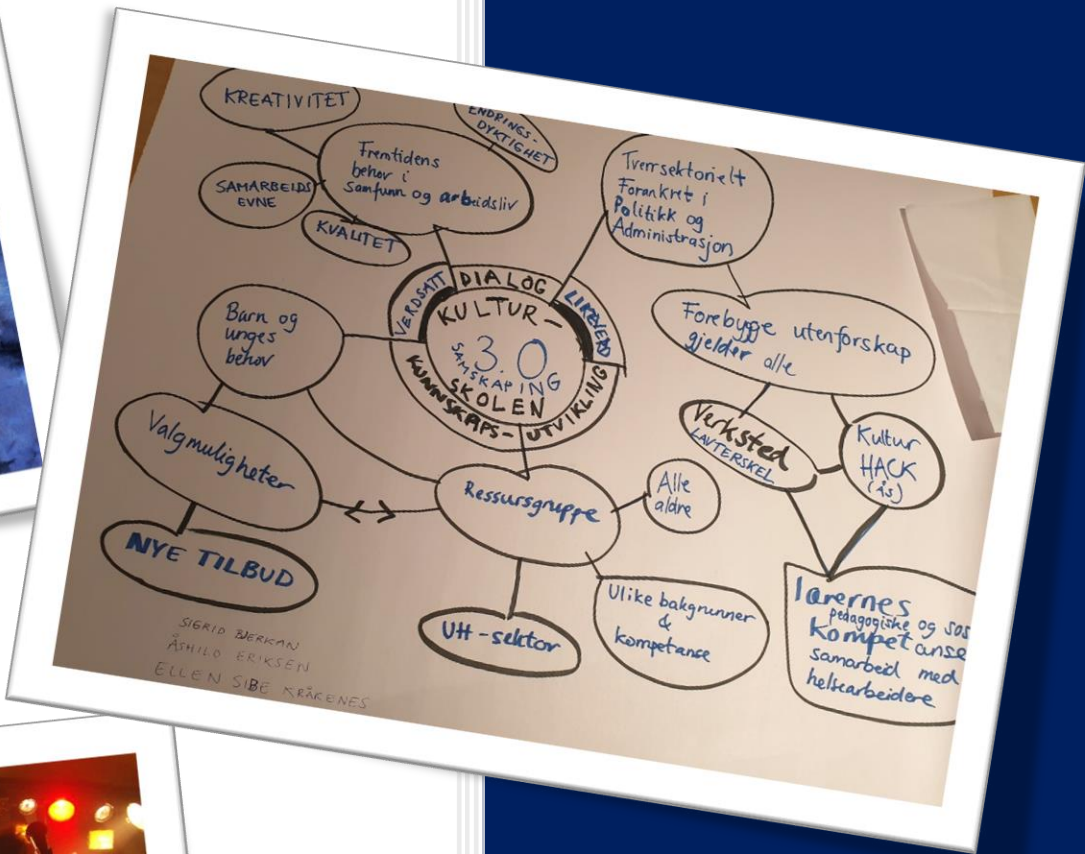

Underveisrapport

Kulturskolen i fremtiden

Torkel Øien
02.03.2020

Innhold

Hvorfor?	3
Hvordan vi har jobbet	3
Møte med kommunene	3
UH-sektor	3
Samspill med Nasjonale aktører	4
Prosjektgruppen	4
Mål og tiltak	4
Hva skal vi sitte igjen med?	4
Hva kan vi bruke dette til?	5
Forskning	5
Videreføring	5
Temaer	7
Kulturskole 3.0 – et tankesett!	8
Hva har vi funnet i dialogene?	10
Oppsummering	10
Fagseminaret	10
Fremtidsbilder	10
Rolle i helhetlig tjenestetilbud	10
Ledelse	11
Mangfold og sammenheng	11
Rolle, forankring og ambisjoner	11
Utviklingsarbeid	11
Foreldre og frivilligheten – ressurser i samspill	11
Møteplass, arena og tilrettelegger	11
Oppvekst, barnehage, sfo og skole	11
Materiale fra kunnskapsgrunnlaget:	12
Dialog med enkeltkommuner underveis	12
Vedlegg	14
Vedlegg 1	14
Verksteder	14
Kommunenes tanker	14
Metodikken	14
Fremtidsbilder	14
Vedlegg 2	20
Fagseminaret	20
Rapporten fra seminar om kunnskapsgrunnlaget	20
Kilder:	21

Kulturskolen i fremtiden

Prosjektperiode mars 2019 – desember 2020
Underveisrapport mars 2020

KS (kommunesektorens organisasjon) og Norsk kulturskoleråd (kulturskolerådet) samarbeider om et prosjekt hvor formålet er å sette fokus på kulturskolens funksjon, oppgave og rolle i det kommunale tjenestetilbudet. Arbeidet bygger på KS' medlemsdialog, Kultur for fremtida ([Oppspill](#)), [Hovedstyrets vedtak om kultursatsingen i KS](#) og Norsk kulturskoleråds medlemsdialog i tillegg til landsstyrets vedtatte satsingsområder for sitt utviklingsarbeid.

I tillegg er følgende nasjonale dokument tatt inn i arbeidet:

- Skaperglede, engasjement og utforskertrang: [Praktisk og estetisk innhold i barnehage, skole og lærerutdanning](#) - en strategi fra Utdanningsdirektoratet. (Svar på anmodningsvedtak fra Stortinget om hvordan de praktisk-estetiske fagene i skolen kan styrkes på kort og lang sikt).
- Kultur + skole = sant: [Kunnskapsgrunnlag om kulturskolen i Norge](#) – bestilt av Utdanningsdirektoratet, for bruk i arbeidet med stortingsmeldingen om barne- og ungdomskultur.

Prosjektet ønsker å se (nærmere) på hva som skal til for å nå målene om kommunale kulturskole som: (en virkelighet hvor):

1. har en tydelig rolle i å oppfylle kommunens samfunnsoppdrag, og dette beskrives i kommunens planverk.
2. har en tydelig og fornyet rolle i kommunenes helhetlige tjenestetilbud.

Prosjektets arbeidsperiode sammenfaller med departementenes (Kunnskaps- og Kultur-) sitt arbeid med stortingsmelding for barne- og ungdomskultur. Det har aktualisert prosjekt-tematikken for mange – og gir arbeidet en oppmerksomhet og mulighet til å påvirke og være med i prosesser på alle forvaltningsnivåer og i ulike fag- og interesseområder.

Prosjektgruppen

Prosjektgruppen har bestått av ansatte i KS og kulturskolerådet:

Ole Jakob Nedrebø (Rådgiver Norsk kulturskoleråd), Åste Domaas (leder for veiledning og rammeplanutvikling, Norsk kulturskoleråd), Marianne Lindheim (Spesialrådgiver KS), Trond Kalhagen (Spesialrådgiver KS), Annikken Kjær Haraldsen (Seniorrådgiver KS) Torkel Øien (Rådgiver KS og Norsk kulturskoleråd, prosjektleder)

Noen viktige punkter for arbeidet

- Det er ønskelig å få konkretisert nasjonale ambisjoner for kulturskolen og sett nærmere på hva slags grep kommunen som den ansvarlige eier kan og bør ta.
- Målet er å bidra til å løfte kulturskolen som aktør i lokal samfunnsutvikling og se nærmere på hvem som har definisjonsmakt for innhold, organisering og kompetanseplanlegging. - Hvilken kompetanse skal kulturskolen ha – og hvordan henger den sammen med og kompletterer øvrige kompetanse i kommunen og lokalsamfunnet?
- Prosjektet ønsker også å diskutere hvordan kulturskolens oppgaver, aktiviteter og mål kan ses i sammenheng med andre satsinger og tjenester på regionalt, nasjonalt og kommunalt nivå. Hva må til for å skape tydeligere sammenhenger gjennom/mellom forvaltningsnivåene?

Hvorfor?

Hvorfor finnes kulturskolen?

Vi skal ikke svare på dette her – men det er vesentlig for arbeidet med kulturskolens rolle i eksempelvis kunstutdanningen, «danningsarbeidet» for hele befolkningen og samfunnsutviklingen lokalt og i nasjonalt perspektiv at dette blir et tema. Vi kan vanskelig svare på kulturskolens rolle, organisering, forankring og innhold om vi ikke først har tatt oss tid til å reflektere rundt og formulere begrunnelser for hvorfor kulturskolen finnes. **Svaret er ikke: fordi det er lovpålagt!**

Grunnlaget for refleksjon og dialog rundt dette, kan vi bla hente i [formålet og verdigrunnlaget i rammeplanen for kulturskolen](#).

Hvordan vi har jobbet

Vi må møte praksisfeltet! Det er vesentlig for arbeidet at prosjektet relaterer seg til behov, tanker og opplevd virkelighet der kulturskolen virker og drives. Så å møte ulike interesser har blitt prioritert.

Vi har lagt vekt på å oppsøke og forholde oss til allerede eksisterende ordninger, nettverk og møteplasser, så langt det lar seg gjøre, så vi ikke belaster hverken interessentene eller prosjektet unødige med tid og bruk av ressurser.

Møte med kommunene

Verksteder

Vi har tegnet fremtidsbilder. Ulike møteplasser rundt i landet, med deltagere som har forskjellige rammebetingelser og med ulike representanter og roller til stede. Ønsket er å få frem beskrivelser og målbilder som sier noe om hvor kommunene ønsker å se kulturskolen sin og kulturskolefeltet generelt i fremtiden. Innspill er referert i vedlegg 1.

Absolutt

Utviklingsprogrammet [ABSOLUTT](#), fra KS, skal bidra til at folkevalgte, administrasjon og ulike aktører i lokalsamfunnet sammen utvikler kunnskap om handlingsrom, roller og ansvar for barn og unges utdanning og oppvekst.

Kulturskole-prosjektet søker i løpet av 2020 og bli tydeligere på kulturskolens rolle og muligheter knyttet til ABSOLUTT-programmene som startes rundt i regioner og fylker.

Veiledningsordningen

Norsk kulturskoleråd har etablert en [veilederordning](#) for å bistå kulturskoleeieren og kulturskolen med å etablere et kontinuerlig utviklingsarbeid knyttet til kulturskolen i kommunen. De deltagende kommunene har valgt å sette fokus på kulturskoleutvikling og synes derfor å være gode kandidater og samarbeidspartnere for oss i å drive målrettet utviklings- og utprøvningsarbeid.

UH-sektor

I samtalen rundt fremtidens kulturskole, er de som skal utdanne dem som skal jobbe der vesentlig. Hvilken kompetanse trenger kommunene for å besette sin organisasjon best mulig, slik at målene for kulturskolens rolle i tjenesteproduksjonen nås? Vi inviterer UH-sektor til å delta i dialogen rundt dette.

Forståelse for hverandres perspektiver, behov og rammer, må løftes inn i ulike sammenhenger for å skape best mulig relevans og svar på praksisfeltets behov. UH-sektor inviteres derfor inn både på dialogarenaer med ulike aktører – og for å gi innspill på det vi jobber med i prosjektet underveis. Norsk kulturskoleråd har dialog med UH-sektoren og Kunnskapsdepartementet rundt idèen om å etablere universitetskulturskoler. Her kan prosjektet hente kunnskap og bidra med behovsinnsikt fra feltet.

Samspill med Nasjonale aktører

Sammen med Kunnskapsdepartementet, har KS og Norsk kulturskoleråd arrangert [Fagseminar](#) med utgangspunkt i [Kunnskapsgrunnlaget om kulturskolen](#). (Vi har dialog rundt materialet og inviterer til deltagelse på hverandres arenaer hvor relevant tematikk er oppe). Prosjektleder har også vært involvert i [BUSK](#) – et kunnskapsgrunnlag til barne- og ungdomskulturmeldingen, basert på barn og unges stemmer.

Prosjektgruppen

Består av personer, med forskjellig kompetanse og erfaring, og ulike roller, i KS og kulturskolerådet. Det har vært mange gode runder med ulik tematikk og nyttige perspektiv-variasjon. En tankerunde har for eksempel sett ut som den nedenfor, med utgangspunkt i svar på spørsmål til noen kommuner om:

Hva er etter deres oppfatning de viktigste forutsetningene for å ha en velfungerende kulturskole?

På bakgrunn av svarene stilles disse spørsmålene:

- Er det bra at så mange tenker likt?
- Hvem har definisjonsmakt og hvorfor får vi så få «annerledes svar»?
- Er det lov å tenke «annerledes» rundt kulturskolens rolle og oppgaver?
- Hvordan får vi med noen av de «andre meningene»? Hvordan gjør vi dem relevante?
- Er det noen som ligger et stykke foran de andre, som rykker fra feltet, som kunne vært nyttegjort i dialog og debatt?
- Er vi litt for forsiktige med å bringe inn andre stemmer på banen?

Et av svarene i prosjektgruppa har vært:

...eg synes svarene er som forventet; det handler egentlig om gode rammer i alle ledd.

Eg meiner prosjektet Fremtidens kulturskole (OG forhåpentlegvis også stortingsmeldinga) først må søkje å avdekke/føreslå svar på:

KVA er rolla til ein velfungerande kommunal kulturskule?

Kva tenester bør ein velfungerande kulturskule «levere» - til kven?

Hva skal prosjektet bidra med?

Mål og tiltak

Med utgangspunkt i begrunnelsen for prosjektet og effektmålene, har prosjektgruppen formulert 6 resultatmål:

1. Vi har beskrevet kulturskole 3.0 inn i en kommune 3.0 –ramme.
2. Vi har initiert et FOU-arbeid knyttet til kulturskolens rolle i kommune 3.0.
3. Vi har gitt eksempler på hvordan kommunene kan arbeide videre med å inkludere kulturskolen i sitt helhetlige tjenestetilbud.
4. Vi har innarbeidet kulturskolen i ABSOLUTT-programmet.
5. Vi har belyst kulturskolens mulige rolle i et livsløpsperspektiv.
6. Vi har synliggjort behov og mulige løsninger for ny kompetanse på ledelse- og ansattnivå

Det er beskrevet tiltak og laget en fremdriftsplan knyttet til dette, som nå justeres med utgangspunkt i det prosjektet har kartlagt og vært involvert i så langt.

Hva skal vi sitte igjen med?

Prosjektet har forsøkt å ta opp i seg at vi er en del av et stort og omfattende arbeid på kulturskolefeltet for tiden. Med stortingsmelding for feltet under arbeid, med nye forventninger til kulturskolen gjennom strategi for Praktiske og estetiske fag, med stort fokus på [Fagfornyelsen](#), med kulturskolerådets veiledningsordning til kommunene og etablert lederutdanning for

kulturskoleledere ([LAP](#)), er det vesentlig å ikke styre prosjektet frem i et vakum. Påvirkningsarbeidet – det å bidra i flere sammenhenger underveis – både inn i de pågående prosesser og ta opp i seg det som skjer – oppleves til tider så «viktig» at prosjektets eget arbeid, isolert sett, må settes litt på vent. Hva som er høna og egget er ikke alltid lett å si. Det er viktig å skynde seg langsomt, slik at prosjektet følger og bidrar til øvrige prosesser.

Vi skal sitte igjen med materiale som kan gi retning til det videre arbeidet:

- beskrivelser av ønskede målbilder for kulturskolen (3.0) i kommune 3.0
- forslag til FOU-tema og problemstillinger for FOU-arbeid i en FOU-søknad.
- dokumenterte erfaringer fra kulturskolearbeid i ABSOLUTTprogrammet
- beskrivelser av ulike modeller for helhetlige kommunale tjenestetilbud, hvor kulturskolen har en tydelig rolle.
- beskrivelser av mulige roller for kulturskolens rolle og mål i et livsløpsperspektiv.
- beskrivelse av behovet for kompetanse, knyttet til bildene av kulturskole 3.0
- forslag til tiltak for å følge opp punktene ovenfor. Hvordan skal vi jobbe videre med materialet?

Hva kan vi bruke dette materiale til?

Slik prosjektleder ser det pr nå, skal styringsgruppen ta stilling til følgende i oktober 2020:

**Skal prosjektet videreføres med større praktisk arbeid?
Godkjenne tiltak i et «hovedprosjekt»**

Da må kunnskapsgrunnlaget for en slik beslutning være tilstede. Altså en begrunnelse og et underlag som gir styringsgruppen mulighet til å fatte vedtak om inngang i et eventuelt større prosjekt, basert på pilotering og forskning, med basis i det vi har kartlagt og skapt så langt i prosjektperioden.

I arbeidet frem til oktober, er dette noe av det prosjektet må følge opp videre: Bla gjennom å:

- Få UH-sektoren på banen, for å diskutere muligheter, behov og utfordringer i forhold til «morgendagens kompetanse».
- Skape dialog med forsknings- og utviklingsmiljøer, som kan bidra med relevant forskning og kartlegging for utviklingen av feltet.
- Formulere viktige bidrag og innspill til stortingsmeldingen «i samspill med» kunnskapsgrunnlaget og de ulike «aktørene».
- Løfte frem utfordringer og muligheter, for dialog rundt løsninger som interessentene kan eie sammen.
- benytte materialet, sammen med kommunene, for å lage gode spørsmål og verktøy for egen utvikling.
- Tilrettelegge arenaer hvor kommuner og regioner sammen problematiserer og diskuterer hvordan de kan henge sammen i sitt arbeid for å nå felles mål og egne mål.

Forskning

Har vært et tema helt fra prosjektet startet. Er det behov for å undersøke å kartlegge forhold som bidrar til og eventuelt hemmer ønsket utvikling?

Prosjektgruppe og styringsgruppe har konkludert med at det er ønskelig å bringe inn forskning om prosjektet videreføres med en del for pilotering og uttesting. Da har det vært snakk om følgeforskning, eller aksjonsforskning som kan følge kommuners arbeid med å nå ønskede fremtidsmål og ulike sider ved dette.

Videreføring

Prosjektarbeidet så langt, peker mot en mer praktisk videreføring, hvor «eierorganisasjonene» som utviklingsaktør, sammen med kommunene, og andre interessenter tester ut hvordan kommunene kan nå de ønskede effektene som prosjektet har formulert:

1. Den kommunale kulturskolen har en tydelig rolle i å oppfylle kommunens samfunnsoppdrag, og dette beskrives i kommunens planverk.

2. Den kommunale kulturskolen har en tydelig og fornyet rolle i kommunenes helhetlige tjenestetilbud.

Vi må i tilfelle utvikle noen kjennetegn og indikatorer for målbilder knyttet til «Fremtidens kulturskole». Og formulere noen strategier og grep for å ta seg fra dagens situasjon, til ønsket situasjon. Tanker om hva som kan fortelle oss at vi er på rett vei – og hvordan vi vet at vi er fremme, er nyttig i denne refleksjonen.

Temaer

Etter dialog og møter med mange ulike aktører, kommuner og roller, sitter vi igjen med noen gjennomgående tema. Dette er ikke uttømmende for beskrivelsen av arbeidet med tematikken «Kulturskolen i fremtiden», men det viser noen trender:

- Helhetlig oppvekst – kulturskolens plass og samspill i et helhetlig tjenestelandskap.
- Kulturskolens plass i samarbeidet med barnehage, sfo, grunnskole og vgs
- Livsløpsperspektivet og nye målgrupper
- Hvordan jobber feltet i fremtiden – nye perspektiver
- Hvorfor finnes kulturskolen?
- Lokalt eierskap og involvering - medvirkning og samskaping
- Rolle og ambisjoner for kulturskolen nasjonalt, regionalt og lokalt
- Kompetanse og ledelse
- Betydning for samfunnsutviklingen
- Den kulturelle infrastrukturen, kulturskolens ansvar og muligheter

Tjenestelandskap – de tjenester, ordninger og aktiviteter som «berører» en gruppe eller et individ. Offentlige, private, frivillige, formelle og uformelle. Hvordan tjenestene henger sammen og hvordan det «ser ut» fra de ulike brukere og interessenter hører også med.

Vi sitter også på mange ulike utsagn fra arbeidet, som kan være statement, eller perspektiver som vi bør ta med oss videre. Her er noen få av dem:

Hvorfor finnes kulturskolen?

Kulturskolen er et sted for læring, fordypning, for håndverk og for videreutvikling av nye fag. Kulturskolen er viktig for hele mennesket, Kulturskolen er en grunnleggende del av et demokratisk lands kulturelle eksistens, og kulturskolen skal være for alle!

Helhetlig oppvekst:

Opplæringsloven bør si noe om samarbeid mellom grunnskole, barnehage og kulturskole.

I lys av kommune 3.0:

Rådsutvikling: Også ha råd som ikke er interne. Større deltakelse fra ikke-deltagere. - dvs samfunnsgrupper som ikke bruker kulturskolen allerede. Vi trenger utenfraperspektivet.

Hvorfor finnes kulturskolen?

- Gi opplæring i kunstfagene
- Berike lokalsamfunnet
- Skape bolyst
- Ivareta en kulturarv
- forberede seg til videre studier / yrkesva
- skape kulturelle opplevelser
- Identitetsskapende
- Viktig for alle menneskers dannelse

Helhetlig oppvekst og kompetanse :

Høgskoler/universiteter må tilby utdanning som er lagt til rette for denne typen måte å jobbe på.

Medvirkning og samskaping

Hvorfor: Gi kulturskolen en tydelig retning ønsket i lokalmiljøet!
Gjennom: - En utviklingsplan med politisk forankring/
involvering
- En ressursgruppe/forum for denne planen bestående a kulturskole, grunnskole, foreldre/elever, politikere, Samfunnsplanleggere.

Kulturskole 3.0 – et tankesett!

Hvordan kan det se ut?

En av de oppgavene prosjektet har jobbet med, er å beskrive kjennetegn på «Fremtidens kulturskole». Den har vi kalt «Kulturskole 3.0». Betegnelsen 3.0 er inspirert av kommune 3.0, som kort beskrives med noen kjennetegn nedenfor, for så å «oversettes» til 3.0-bildet av kulturskolen.

Attraktiv og relevant

Gjennom verksteder, seminarer og dialog med ulike nettverk og medlemmer av KS og kulturskolerådet, har vi fått mange innspill på kjennetegn og tanker for fremtidens kulturskole. Noe av det som kommer tydelig frem i dialogen, er at en kulturskole som skal ha livets rett, må være attraktiv og ha relevans. Den må være dynamisk og ha bred forankring i ulike sektorer og tjenester. Den skal være en viktig faktor for hele oppvekstfeltet og barn og unge, samtidig som den har kraft og betydning for hele livsløpet.

Kommunen som ansvarlig for kulturskolen

Skoleeier, som ansvarlig for feltet, må involvere kulturskolen som aktør og utvikler i spørsmål som f.eks.: Hvordan sørge for sammenheng og helhet i «hele oppvekstfeltet», slik at barn og unge får de beste rammer for sine liv? Er det mulig å i enda større grad enn tidligere se barnehage, skole, sfo og kulturskole som et helhetlig ansvar og et helhetlig økosystem i kommunene? - Både i tidsløpet fra barn til voksen, og på tvers mellom fag- og ansvarsområder gjennom hele oppveksten. Kunst og kultur er viktig hele livet, i mange ulike sammenhenger og for ulike mål. Hvordan prioriterer vi dette i vår kommune og hvilke historier ønsker vi skal fortelles om oss? Hvem skal vi være og hva skal vår kulturskole bety i vårt lokalsamfunn? Hva skal kjennetegne oss? Hvordan spiller vi best mulig på lag – og hvilken rolle og kompetanse skal kulturskolen ha for å henge sammen med og komplettere øvrig kompetanse og tjenester i kommunen og lokalsamfunnet? Disse problemstillingene, og mange andre, tenker vi bør løftes inn i tankesettet i «kulturskole 3.0».

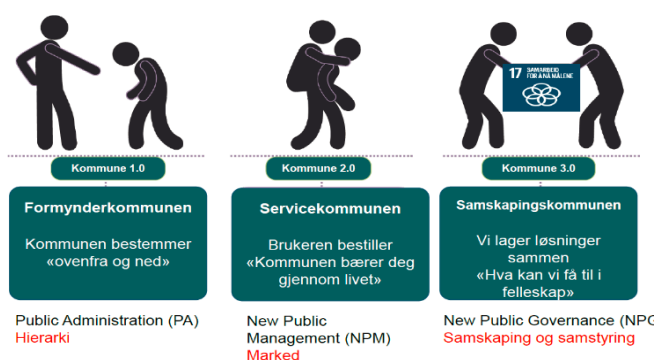
Kommune 3.0

Medvirkning kan defineres som å delta i utformingen av og påvirke en beslutning man ikke selv tar.

Innbyggerne stiller større krav til de tjenestene kommunen gir, og kommunen skal stadig løse flere og mer komplekse utfordringer innenfor samme økonomiske rammevilkår som før. Bevisstheten om at det må etableres samarbeid på tvers av kompetansemiljøer, bransjer og sektorer for å møte de store problemstillingene i samfunnet, øker. Samarbeid mellom tjenester kan løse felles problemstillinger, skape og fordele ressurser og utvikle handlingsrom som kommer kommunens innbyggere til gode.

Det tradisjonelle kommunale perspektivet har vært at kommunen har kompetanse, innsikt og ressurser til å hjelpe brukerne og vet hva som er best. Dette har medført en forståelse av at kommunens oppgave er å løse flest mulig problemer og «føre» bruker og innbygger gjennom livet. Kommune 3.0 gjennomføres av et positivt menneskesyn: Alle har ressurser som de ønsker å bidra med i lokalsamfunnet, både til eget og fellesskapets beste. De

På vei mot en ny kommunerolle

kommunalt ansatte bidrar til å finne disse ressursene, og bringe mennesker sammen der de kan støtte og hjelpe hverandre.

I større grad flyttes fokuset i utviklingsarbeidet fra hva vi skal gjøre til hvorfor vi gjør det vi gjør. Det stilles spørsmål om hva det er vi vil oppnå med tjenestene og hvilken innsikt vi trenger for å skape et helhetlig tjenesteløp og best mulig «brukeropplevelse». Hvordan vi gjør er også et viktig fokus.

Hvordan kan kulturskole 3.0 se ut?

I lys av tankesettet bak kommune 3.0, kan det skapes bilder av hvordan det kan se ut i en kulturskole, om vi legger den samme tenkemåte til grunn. Vi kan bla ta stilling til noe av det følgende:

- Hvordan ta innbyggerne mer med på råd og hvem tas med i dialogen?
- Hvordan bli mer «treffsikre» i tjenesteutforming?
- Hvordan samskape med mange ulike interessenter og «brukere»?
- Hvordan se kulturskolens rolle i et bredere perspektiv?
- Hvilke prosesser bidrar til kulturskolens innhold, rolle og organisering?

Kjennetegn på kulturskole 3.0, kan bl.a. være:

- Kommunen har jobbet seg frem til tydelige begrunnelser for kulturskolens virksomhet, mål, innhold og organisering gjennom bred innbyggermedvirkning. (Ulike roller og brukergrupper).
- Kulturskolen har en tydelig rolle i et helhetlig kommunalt tjenestetilbud. Rollen og ambisjonene er forankret i politisk vedtatte planer.
- Kulturskolen har sammensatt kompetanse og jobber strategisk og målrettet med kompetanseplanlegging og utvikling, sammen med andre tjeneområder i kommunen.
- Kulturskolen er en relevant og selvsagt «samskapingsaktør» når nye tjenester skal etableres og løsninger på utfordringer finnes. Utviklingsprosesser gjøres sammen med andre tjenester.
- Kulturskolen har ansvarlige roller, verktøy, kapasitet og kompetanse til å drive utviklingsarbeid. Som del av felles system og metoder for utviklingsarbeid i kommunen.
- Kulturskolen har ledelse som legger til rette for og styrer utviklings- og endringsprosesser med utgangspunkt i mål som er lokalt utviklet og forankret.
- Kulturskolen har system for innbyggermedvirkning knyttet til utvikling og kvalitetssikring av tjenestene.
- Det profesjonelle læringsfellesskapet i kulturskolen er en viktig kraft og ressurs for utvikling og for tjenestekvalitet i kulturskolen.
- Kulturskolen er en møteplass, arena og tilrettelegger for lokalsamfunnet. (Bygger kulturell infrastruktur).
- Kulturskolen er arena for kreativitet, innovasjon, kunst, menneskelig dannelse og utvikling som settes tydelig i forhold til samfunnets behov for disse kvalitetene og disse fagområdene.

Samskaping kan defineres som prosesser der innbygger, kommune, gjerne ulike sektorer og fagmiljø, i fellesskap utvikler og setter ut i livet tjenester og løsninger, og hvor maktforholdet er «mer jevnbyrdig» i deltagelse og beslutning.

Hva har vi funnet i dialogene?

Oppsummering

Vi gjør en oppsummering her. Mer info og bakgrunn finnes i vedleggene og i kunnskapsgrunnlaget om kulturskolen.

Fagseminaret

Vedlegg 2

Fokus 1: forankring, ambisjon og rolle

Kort sammendrag: Innspillene fra gruppene som hadde dette som fokus er samstemte i sin etterlysning av bedre forankring og tydeligere styringssignaler både kommunalt og nasjonalt. Samtidig er det store forskjeller i kommunene, så det er en frykt for at for sterke nasjonale føringer kan bidra til at kulturskolene tvinges bort fra etablerte løsninger som allerede fungerer godt i den kontekst de er. Det trengs et tydeligere nasjonalt rammeverk for kulturskolen. Det er et ønske om/forslag om en nasjonal styring som pålegger kommunene til å inntenke kulturskolen i sin overordnede samfunnsplan, og et krav fra staten til kommunene at det er kontinuerlig planarbeid der kulturskolen forankres og helhetlig samtenkes i kommunens planverk. Mange mener at en stortingsmelding bør pålegge kommunene at kulturskolen skal være en del av kommunens planverk. Der det er mangel på gode lokale planer, bør det settes et minstekrav. Det er generelt vektlagt at kulturskolen er en skole, og samarbeidet med grunnskolen bør styrkes. Feltet må også videreutvikles til å omfatte nye brukere. Medvirkning og samarbeid er løftet frem som et uforløst potensial i denne sammenheng. Kunst og kulturarbeid representerer et potensiale for inkludering og demokratibygging og bør løftes fram. Det vises også til forskning som tyder på at pris (elevkontingent) er et hinder for en bredere rekruttering og for at kulturskolen skal være tilgjengelig «for alle».

Fokus 2: kompetanse

Kort sammendrag: Behovet for å samordne kommunens kompetanse, utnytte og skape komplementær kompetanse både i kulturskolene og i kommunen, samt viktigheten av dialog og tettere samarbeid mellom UH-sektor og kulturskolesektoren om forskning, utdanning og utvikling går igjen som en viktig punkt fra dette fokusområdet. Lokalt er kulturskolene ulike og trenger derfor ulik tilnærming. Før vi snakker om hvilken kompetanse som skal til i fremtidens kulturskole må det bestemmes hvilken rolle man skal fylle, og hvilke ambisjoner kulturskolene skal ha. Det må inn i strategiplaner og legges til rette for at kulturskole og UH skal samarbeide om kompetanse i kulturskolen. Det er viktig at det blir mer forskning på og i kulturskolen, og tette samarbeidslinjer mellom kulturskolefeltet og utdanningssektoren: Etablering av universitetskulturskoler kan være et viktig bidrag.

Fremtidsbilder

Vedlegg 1

I verksteder har vi utfordret deltagere, i stor grad fra kommunene, til å skape sine bilder av fremtidens kulturskole. Les mer om metode, deltagere og innhold i vedlegg 1.

Digitalisering, bærekraft, nye arenaer.

Fremtidens kulturskole (FK) må ha flere arenaer å møte eleven på, inkl. digital «arena».

Kulturskolens rolle må være dynamisk i spennet mellom det analoge og digitale, det tradisjonsbærende og det nyskapende. FK ser på digitalisering som et mulighetsområde: hvordan skape nye tilbud. Hvordan nå nye brukere?

Rolle i helhetlig tjenestetilbud

FK forebygger utenforskap gjennom lavterskel tilbud, FK driver Musikk for livets begynnelse og inkluderingstiltak. FK tenker samspill med bla skole, helse, VO: Kulturskolen i et livsløpsperspektiv, i samhandling med de andre sektorene. Hvordan bidra i for eksempel eldreomsorg?

Samarbeid mellom kommunale etater for å skape sammenhenger for den enkelte, er en selvfølge.

FK er tydelig forankret i lokale planer og det er en selvfølge at tjenesten og sektorene ses på tvers.

Ledelse

FK har tydelig ledelse, strategisk ledelse og stiller tydelige krav. FK har klare målformuleringer for virksomheten. FK har veiledningskompetanse, kompetanse på å veilede andre innenfor samspillet mellom kultur og feks helse og skole. Ledelsen sørger for å speile samtiden og være relevant.

Mangfold og sammenheng

Kulturskolen må være for alle: Skal mangfold sikres, må en jobbe systematisk med dette. Folkehelse kan være et perspektiv. Samarbeid mer med barnevernet, flyktingetjenesten, rusomsorgen, NAV, BUP, helsestasjoner, kan være andre innganger. Penger til barn og unge som ligger i ulike sektorer må sees i sammenheng. Kulturskolen er en viktig aktør i å forebygge utenforskap, og være en vesentlig aktør i inkluderingsarbeidet i kommunen.

Rolle, forankring og ambisjoner

I fremtiden er kulturskolen forankret i lokale og nasjonale planverk. FK er Kommunens kulturelle ressurscenter hvor kulturskole(ns) opplæringsvirksomhet) er en vesentlig del. Kulturskolen er organisert som en egen skole, med egen ledelse! Det er uttrykt ambisjoner for skoleslaget på alle forvaltningsnivåer.

Utviklingsarbeid

Ressursgruppe bestående av ulike kompetanser, barn og unge med ulik profil, UH- sektor, inviteres inn til å tenke løsninger med utgangspunkt i felles forståelse av behov. Kunnskapsutvikling gjennom dialog om kulturskolens muligheter. Kulturskolen skal være kjent for «brei innbyggermedvirkning». Viktige utviklingsområder: Kommunal felles kulturskoleforståelse + Godt forankret strategi og planverk.

Organisering og kompetanse

Kjerneaktivitet med «omliggende tilbud» er tydeligere og bedre kommunisert i FK. Brukerne må ikke delta i kjerneaktiviteten for å favnes av kulturskolen. Bedre og bredere utdanning er etablert for kulturskolelærere. Kulturskolen bidrar til fremtidens kompetanse; kreativitet, samarbeidsevne, kvalitet, endringsdyktighet.

Perspektivet og tankesettet knyttet til «Helhetlig oppvekst» har skapt profesjons- og læringsfelleskap.

Foreldre og frivilligheten – ressurser i samspill

Samarbeid med frivilligheten kan for eksempel bidra i forbindelse med integreringsarbeid.

Bør det være FAU for kulturskolen i fremtiden? Hva med ungdomsråd – hvor brukerne (og ikkebrukerne) får en stemme i kulturskolens innretning og utvikling?

Kulturskolen skaper møteplasser for det frivillige kulturlivet, for eksempel for deling, læring og utvikling: hvor du for eksempel finner eksperthjelp for styrearbeid og organisasjonsutvikling.

Møteplass, arena og tilrettelegger

Kulturskolen er et definert eget sted og samtidig aktivt andre "steder" i kommunen. FK er en bidragsyter og en lokal ressurs for kulturell infrastruktur (arenaer, tilrettelegger, kompetanse, utstyr osv)

FK har et bredt fagtilbud i estetiske uttrykk, og har stor aktivitet som møteplass. Kulturskolen jobber tett med ungdomsklubber, UKM, flyktingetjenesten, NAV, barnehager, frivillig kulturliv, skoler, VGS, bibliotek – og har forankrede tverrsektorielle møteplasser med disse aktørene.

Oppvekst, barnehage, sfo og skole

I FK 2030 er Kulturskolen anerkjent som en viktig aktør for å løse kommunens utfordringer utenfor det som tradisjonelt har vært ansett som "primær oppgaven": Undervisning og opplæring i estetiske fag.

FK har en todelt samfunnsoppgave:

- Undervisning av i kunst og kultur fagene /estetiskefag
- Ressursenteret

Det trengs strukturendringer, som bidrar til å se grunnskole (,hele oppvekstfeltet) og kulturskole mer i sammenheng.

Materiale fra kunnskapsgrunnlaget:

Forankring, ambisjoner og rolle

Noe som påpekes klart i kunnskapsgrunnlaget, er utfordringer og utydelighet knyttet til kulturskolens rolle, forankring politisk og i kommunalt planverk, samt ambisjoner og forventninger fra nasjonale og lokale myndigheter. Dette er en tydelig utfordring sett opp mot effektmålene i dette prosjektet.

Sitater fra kunnskapsgrunnlaget:

(side 184):

Kulturskolen har ofte et godt renommé lokalt og mange lokalpolitikere uttrykker både stolthet over, og engasjement for, kulturskolen. Imidlertid er dette engasjementet mange steder relativt overflatisk. Dette bunner dels i at få lokalpolitikere har interesse for kultur-politikk, dels i manglende planverk og dermed oppmerksomhet i politiske organer.

Styringen av kulturskolen lokalt er preget av mangelfulle politiske planer og planprosesser. Særlig mangler planene og planprosessene systematikk, målbare mål på kort og lang sikt, samt politisk og administrativ forankring. Styringen er dessuten preget av mangelfull oppfølging og evaluering.

Få lokalpolitiske føringer gir på den ene siden stor grad av frihet til kulturskolen. Dette er en frihet mange setter pris på. Samtidig uttrykker mange ledere og lærere i kulturskolen at de ønsker seg tydeligere styringssignaler fra overordnet nivå. De ønsker ikke å detaljstyres, men kan godt tenke seg klarere krav og visjoner om prinsipielle forhold (f.eks. måltall for elever, samarbeid, satsingsområder osv.), og overordnet retning...

(Side 188)

Å finne balansen mellom styring og autonomi, som i praksis innebærer at det lokale handlingsrommet bør være stort nok til at kulturskolene skal kunne tilpasse seg sine omgivelser, er en forutsetning for kulturskolenes levedyktighet. Potensialet i å ta grep om det uutnyttede rommet for styring av kulturskolen er stort. På departementalt plan handler det om å ta et klarere eierskap i kulturskolen, inkludert utdanning til og forskning om kulturskolen. For det første kan dette skje ved at departementet og underliggende direktorat gir tydeligere føringer for kommunens ansvar for å arbeide strategisk og målrettet med skoleslaget. For det andre at kommunene, i langt større grad enn i dag, blir pålagt å utøve aktiv styring gjennom langsiktige, forpliktende og målbare politisk forankrede planer.

Dialog med enkeltkommuner underveis

I vårt første møte med departementet om kommunenes behov og tanker, hadde vi forberedt en liste, som baserte seg på en rask runde med utvalgte kommuner, via nett. Svarene vi fikk i denne første runden (listet opp som stikkord nedenfor) samstemmer i stor grad med det materialet vi nå sitter igjen med – selv om vi nå har fått mye mere kjøtt på beinet. (Noen av stikkordene kan representere få kommuner).

Spørsmålet var:

Hva er etter deres oppfatning de viktigste forutsetningene for å ha en velfungerende kulturskole?

- Samarbeid i oppvekst - men også tverrsektorielt på alle nivåer
- Godt utdanna personale - relevant kompetanse/utdanning
- Fleksible løsninger for ansettelse
- Skolerte ledere med tilstrekkelig ledelsesressurser
- Forutsigbare rammer
- Status - Stortingsmelding - rammeplan - lokalt planverk - synlighet

- Politikere lokalt som ser kulturskolen og dens muligheter
- Store nok stillinger
- Ressurser og lokaler tilpasset virksomheten
- AVHENGIG av øremerkede midler...
- Nasjonale føringer for minimumsstillinger for ledere
- Kulturskolelærerutdanning
- Tydeligere definert samfunnsoppdrag sentral/nasjonalt
- Politisk forankring - synlig i kommunens planverk
- Kontinuitet - lokalt og nasjonalt

Vedlegg

Vedlegg 1

Verksteder

Kommunenes tanker

Gjennom samlinger og verksteder har prosjektet søkt å hente ut ulike stemmer og synspunkter. Først og fremst har vi invitert kommunene, med ulike roller representert, til å tegne fremtidsbilder av kulturskolen. I det følgende presenteres materiale fra disse dialogene.

(Se siste side for deltagere i prosessen).

Metodikken

Er basert på dialog og verksted. Innledninger til tematikken og prosesser går over i refleksjon og deling i grupper. Plenumspresentasjoner, referater og digitale tilbakemeldinger sørge for at vi logger alle samtaler og får med oss viktige punkter fra verkstedene. Nedenfor finnes et forsøk på å tematisere materialet vi sitter igjen med ette disse samlingene.

Her er eksempel tematikk til refleksjons og forberedelse:

Spørsmål til refleksjon

Hvordan ser kulturskolen i din kommune ut i 2030?

- Hvilke samfunns mål/samfunnsutfordringer er virksomheten «knagget på»?
- Hvilken rolle har kulturskolen i oppvekstsektoren og i et livsløpsperspektiv?
- Hvilke hovedmål setter kulturskolen for å oppfylle disse?
- Hvilke brukergrupper finnes?
- Hvilke samarbeidspartnere og interessenter?
- Hvilke arenaer jobbes det på?
- Hvordan er kulturskolen forankret og begrunnet?
- Hvilken kompetanse har kulturskolens ansatte – «alene» og i sammenheng med andre?
- Hvordan organiseres kulturskolens virksomhet og hvilket innhold har den?
- Hvilke metoder, hva slags lederkompetanse og hvilke medvirkningsarenaer benyttes i utviklings- og eierskapsarbeidet?

Fremtidsbilder

Kulturskole 3.0 i Lykkeland

Digitalisering, bærekraft, nye arenaer.

Fremtidens kulturskole (FK) må ha flere arenaer å møte eleven på, inkl. digital «arena». Digital plattform i tillegg til «live» møter. Handler om både klima og tilgjengelighet.

Digitale møter som e-læring i sanntid, linker seg på kulturskolens tilbud. Kulturskolen samarbeider med skolen, samme digitale plattform, som kan linkes mot fag i skolen.

FK jobber på tvers, utvikler nye arenaer. Sammenkobling av flere arenaer. FK er innovativ på dette, i front i kommunen. Kulturskolens rolle må være dynamisk i spennet mellom det analoge og digitale, det

tradisjonsbærende og det nyskapende. FK ser på digitalisering som et mulighetsområde: hvordan skape nye tilbud. Hvordan nå nye brukere?

Rolle i helhetlig tjenestetilbud

FK må gjøre seg attraktive, for å ha livets rett. Skole, helse, VO. Kulturskolen i et livsløp, i samhandling med de andre sektorene. Jobbe bredere, definere kultur litt annerledes enn i dag, tenke bredere. Tenke opplæring bredere, definere på en større måte enn i dag. Hvordan kan vi bidra i for eksempel eldreomsorg. Rekruttering til fremtidens kulturskole krever en bredere **«pedagogisk holdning»**. Bevissthet rundt kompetansebehov ved nyrekruttering er svært viktig! **Bredde i holdning, i**

metode, organisering.

Andre enn kulturskolen (eks. NAV) kan vurdere behov for eks. friplass selv om søknaden om plass går til kulturskolen. Unngå stigmatisering f.eks. ved gratis plass i kulturskolen. Kulturskolen kan gå til helse og be om penger til tiltak.

Samarbeid mellom kommunale etater for å skape sammenhenger for den enkelte.

FK forebygger utenforskap gjennom lavterskel tilbud; kulturhac i Ås, kafe i Larvik; tenker på hvordan få ungdom som vanligvis ikke er interessert i kultur til å komme; 16 – 30 år.

FK driver Musikk for livets begynnelse, inkluderingstiltak.

Bredde versus spesialisering har FK tatt tydelig grep i forhold til.

Ledelse

FK har tydelig ledelse, strategisk ledelse, stiller tydelige krav, klar målformulering for kulturskolens virksomhet. FK har veiledningskompetanse, kompetanse på å veilede andre innenfor eksempel helse og skole. Speile samtiden.

Større fleksibilitet i systemer, lett å stivne i en form som tilbud skal passe inn i. FK. Form må komme etter behov.

Mangfold og sammenheng

Kulturskolen må romme hele aldersspekteret, evnenivå og hele det sosiale strekket. Skal mangfold sikres, må en jobbe systematisk med dette. Folkehelse, kulturarv og langsiktig læring. Kulturskolen må bidra

til at kommunene når sine mål ift. FNs bærekraftige mål.

Folkehelse: samarbeid mer med barnevernet, flyktningetjenesten, rusomsorgen, NAV, BUP, helsestasjoner. Penger til barn og unge som ligger i ulike sektorer kan sees i sammenheng i kommunen. Eks. en kommunal pott.

FK tar utg.p. i behov, barn og unges behov, samfunnets behov og arbeidslivets behov; kreativitet, endringsdyktighet, skape nye løsninger.

Dette har ført til nye kunstuttrykk, hva de ønsker å drive med, gi nye muligheter, nye løsninger gjennom ulike stimuli og valg.

Kommunen der FK befinner seg drar barn og unge inn i grupper satt sammen på tvers, også med ulik frivillig kompetanse og bidrar til samskaping om ulike tilbud.

FK ha en fagovergripende funksjon: musikk på aldershjem, musikkterapi i skolen, dropin sangtilbud på ungdomsklubben osv.

FK er gode på å tydeliggjøre muligheten som ligger i vårt fagfelt – som ressurs på tvers av sektorer i hele kommunen. FK inviterer til samarbeid.

FK driver også forebyggende arbeid med psykisk helse for ungdom og har musikkterapi i skolen, eldresentre, psykiske helse osv

Kulturskolen er en viktig aktør i å forebygge utenforskap, og være en vesentlig aktør i inkluderingsarbeidet i kommunen.

Rolle, forankring og ambisjoner

I fremtiden er kulturskolen forankret i lokale og nasjonale planverk. Kulturskolen har en (tydelig) plass i bredere planverk fra andre sektorer/på tvers av sektorer. FK har en stor betydning for det lokale arbeidet knyttet til Kulturens betydning for hele livsløpet. FK bidrar både som Tradisjonsbærer og nyskaper. Politisk og planmessig har FK en tydelig forankring. FK er Kommunens kulturelle ressurscenter hvor kulturskole(ns) opplæringsvirksomhet) er en vesentlig del. FK har en forutsigbar og tydelig rolle, som bidrar til at planlegging av Relevant kompetanse for kulturskolens egen virksomhet og samspillet med andre styrkes.

En kulturskole for alle: Kulturskolen er GRATIS! Informasjon er oversatt til aktuelle språk. Kulturskolen er organisert som en egen skole, med egen ledelse! (Omfanget av administrasjon/rektorstilling må lovfestes med et minimumskrav).

Utviklingsarbeid

Ressursgruppe bestående av ulike kompetanse, barn og unge med ulik profil, UH- sektor, inviteres inn til å tenke løsninger med utgangspunkt i felles forståelse av behov. Kunnskapsutvikling gjennom dialog om kulturskolens muligheter.

Viktige utviklingsområder: Kommunal felles kulturskoleforståelse + Godt forankret strategi og planverk.

Kulturskolen er kjent for «brei innbyggermedvirkning».

Organisering og kompetanse

Kjerneaktivitet med omliggende tilbud er tydeligere og bedre kommunisert i FK. Brukerne må ikke delta i

kjerneaktiviteten for å favnes av kulturskolen. Den favner bredt. Bredere kompetanse i personalet (både bred og smal). Bedre utdanning er etablert for kulturskolelærere. Høy status å være kulturskolelærer (ikke «mislykka» musiker med etterutdanning i PPU). Rett kompetanse på rett oppgave. En annen type utdanning. Status (fulltidsjobb med levelige arbeidstider). Lettere med større stillinger dersom bredere kompetanse.

Forankring politisk og administrativt i kommunen – og en selvfølge at tjenesten og sektorene ses på tvers.

Kulturskolen bidrar til fremtidens kompetanse; kreativitet, samarbeidsevne, kvalitet, endringsdyktighet

Og **Alle** skal inkluderes – alle skal kunne få plass - det får betydning for lærernes kompetanse.

FK samarbeider tett med UH – sektoren på mange vis for å få den rette kompetanse og for å bidra til praksisplasser og profesjonsutvikling. Perspektivet og tankesettet knyttet til «Helhetlig oppvekst» har skapt profesjons- og læringsfelleskap. At tilbudene er tilgjengelig for alle – at FK er gode på spennet spisset opplæring – fritidstilbud/aktivitet har ført til satsing på bred kompetanse. FK er en foretrukket og naturlig samarbeidspartner i lokalsamfunnet og har mange «samspillere».

Kulturskole for alle!
Gratis for barn og unge
Ta inn hele livsløpet

Foreldre og frivilligheten – ressurser samspill

Samarbeid med frivilligheten f.eks. Røde kors, kan bidra med kompetanse kulturskolen ikke nødvendigvis har, f.eks. i forbindelse med integreringsarbeid. Frivillighetsentral og besøkstjeneste – kan det kobles sammen for synergieffekter: "blanda oppdrag". Slik kan det bidra til trygghet for «Å delta på egenhånd i kulturskolen».

Utfordring med samarbeid kulturskole og frivillighet: Status - kulturskolelæreren er lønnet og den frivillige ulønnet – er tilstede på samme arena eks. fritidsklubb. Må være bevisst på når og hvordan man samarbeider med frivilligheten.

Foreldresamarbeid: Kan kulturskolen stille samme forventninger til foreldrene som grunnskolen kan? Hva med krav sammenlignet med korps? Kulturavhengig – hva har vært tradisjonen for foreldreengasjement og dugnadsånd i kulturskolen?

Hva finnes av arenaer for foreldre i kulturskolen? Det bør være FAU for kulturskolen i fremtiden.

Ungdomsråd – at brukerne (og ikkebrukerne) får en stemme i kulturskolens innretning og utvikling. I noen kommuner har kulturskolen ansvaret for møteplasser for det frivillige kulturlivet, for eksempel for deling, læring og utvikling: der kan du for eksempel finne Ekspert hjelp for styrearbeid og organisasjonsutvikling.

Møteplass, arena og tilrettelegger

Kulturskolen er et definert eget sted og samtidig aktivt andre "steder" i kommunen.

Kulturskolelokaler stilles til disposisjon der folk kan møtes for egentrening/sessions. FK bidrar til Treffsted i kommunen (eks. fritidsklubb) med tilgjengelig utstyr og "gode" voksne (f.eks. fra kulturskolen) som er

(fag)ansvarlig tilstede. Også for elever som ikke er elever i kulturskolen. FK er en bidragsyter og lokal ressurs på kulturell infrastruktur (arenaer, tilrettelegger, kompetanse, utstyr osv)

FK samhandler og er en leverandør av kompetanse til resten av tjenestetilbudet i kommunen, som også omfatter produksjonskompetanse og utstyr.

Kulturskolen favner brukere fra barnehagealder til eldre på sykehjem. Et bredt fagtilbud i estetiske uttrykk, og stor aktivitet i møteplass-aktivitet. Kulturskolen jobber tett med ungdomsklubber, UKM, flyktnings-tjenesten, NAV, barnehager, frivillig kulturliv, skoler, VGS, bibliotek – og har forankrede tverrsektorielle møteplasser med disse aktørene.

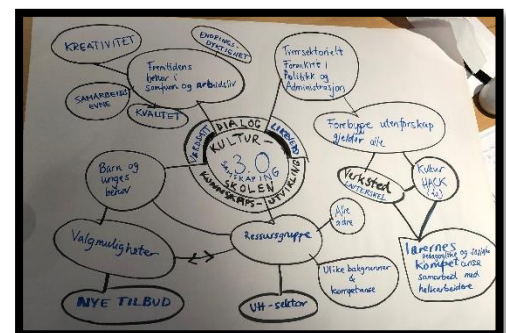
Oppvekst, barnehage, sfo og skole

I FK 2030 er Kulturskolen anerkjent som en viktig aktør for å løse kommunens utfordringer utenfor det som tradisjonelt har vært ansett som "primæroppgaven":

Undervisning og opplæring i estetiske fag.

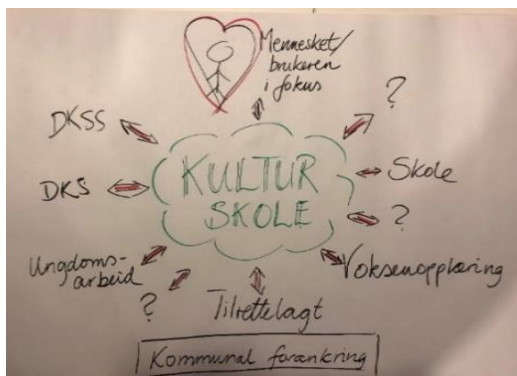
FK har en todelt samfunnsoppgave:

- Undervisning av i kunst og kultur fagene /estetiskefag
- Ressursenteret

Slik ser kulturskolen ut i 2030:

- *) Opplevelser – kultur og natur
 - *) Skape lokal identitet
 - *) Verdisyn: satse på kultur – for barn/unge og voksne
 - *) Fullverdig/likeverdig behandling av kulturskolen.
- Kulturskolen blir ofte «litt på siden» og behandlet annerledes
- *) Trenger strukturendring, se grunnskole og kulturskole mer i sammenheng – egnet organisering for kulturskolen
 - *) Riktig/tilstrekkelig kompetanse
 - *) Forankring – fulle stillinger
 - *) Forankring – begrunnet i planer på kryss- og-tvers.
- Bærekraft i alle planer – utveksling.
- *) Gratistilbud til alle under 18 år
 - *) Egnede lokaler
 - *) Samskaping med frivillighet, helse, etc.
 - *) Felles møteplasser
 - *) Tilgang til scener

Politisk forankring:

- * politisk vilje
- * synlig i lokalt planverk

Kunnskap:

- * ressurscenter i kommunen
- * livsmestring, bygge mennesker
- * veien er målet

Medvirkning:

- * tilbud
- * kulturdag (ala Idrettsdag) åpen dag.

Kartlegge interesse

Faglig miljø

- * dele kompetanse
- * samarbeid
- * kombinasjonsstillinger

Kulturskolen for alle

- * i eldreomsorgen (musikkterapeut)
- * barnehage
- * SFO

Tidlig innsats er viktig

- * sosial mestring
- * gode oppvekstvilkår

Utenforskap:

- * integrering
- * sosial utjevning
- * mangfold

Ta roller - man får dem ikke

- Profesjonsutvikling! Planer og politisk forankring hjelper ikke hvis ikke hver enkelt lærer er i utvikling og at ledere i kulturskolen evner å kjøre kunnskapsutviklingsprosesser på arbeidsplassen.
- Samordne kommunale planer som når samme målgruppe. Utvikle profesjonsfellesskap på tvers av sektorer.
- Ressurscenter
- Bidra til å kulturskole for alle, inkludering, utenforskap, bredde, friplasser mm.
- Vi tror at vi i Fremtiden trenger å lage gode møteplasser - at miljø må skapes rundt tilbudene i kulturskolen.
- Ta i bruk den digitale utvikling for å styrke opplæringen som skjer på kulturskolen.
- jobbe med markedsføring og sosiale arena.
- Må jobbe tverrfaglig og gjennomgående på tvers av sektorer.
- Holde på kulturskolens egenart, men på en ny måte. Den rollen er det bare vi som har, men vi må utvikle det.
- innhente tverrfaglig kompetanse

Helse, pensjonister, demente, utviklingshemmede, _yktninger, Mer fokus på digitale medier. Kulturskole for alle - eldre og samfunnsgrupper Kunstens egenverdi Samskaping - eksempel lærersamarbeid med grunnskolens lærere.

Rektor har en veldig viktig oppgave for å utvikle kulturskolen og drive samskaping/ å være utadrettet. Mennesket/brukeren i fokus! Bedre forankring i kommunen. Læreren må tørre å utvikle seg.

Trykk for rapporter som oppsummerer dialogkonferanser rundt temaene under, i [Trøndelag](#) og [Fredrikstad](#):

- Helhetlig oppvekst
- I lys av kommune 3.0
- Hvorfor finnes kulturskolen?
- Medvirkning og samskaping
- Kulturskolens rolle og ambisjoner

Disse har deltatt på verksteder og samlinger:

Tid	Sted	Deltagere	Arena
06.11.19	Gardermoen	30 pers Kommuner: Ås, Fjell, Molde, Kongsberg, Kvinnherad, Stavanger, Inderøy. Andre: UH, KD, KS, kulturskolerådet	Årets kulturskolekommuner
13.11.19	Fauske	20 pers Kommuner: Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Rødøy, Saltdal, Steigen og Sørfold	Kultursamarbeidet Salten
21.11.19	Vulkan, Oslo	25 pers Kommuner: Våler, Hamar, Grue, Hadeland, Nord-Aurdal, Tynset, Vang, Sør-Aurdal, Kongsvinger, Trysil, Gjøvik, Odal, Tolga, Åsnes, Lillehammer, Sel, Lom og Skjåk, Os, Vestre Toten	Kulturskoleledere Innlandet
10.12.19	KS-huset + 5 regioner	150 pers Se oversikt i vedlegg 2	Fagseminar, nasjonalt
27.02.20	Trondheim	30 pers Kommuner: Flatanger kulturskole Frøya, Heim, Holtålen, Indre Fosen, Melhus, Rennebu, Malvik, Namsos, Oppdal, Orkland, Røros, Selbu, Skaun, Snåsa, Steinkjer, Stjørdal, Trondheim, Verdal, Åfjord, (Kulturskolerådet Trøndelag)	Ledernetverk Trøndelag
04.03.20	Fredrikstad	60 pers Kommuner: Trondheim, Bergen, Stavanger, Sandnes, Kristiansand, Drammen, Bærum, Oslo og Fredrikstad	Storbynettverket for kulturskolen

Vedlegg 2

Fagseminaret

Rapporten fra seminar om kunnskapsgrunnlaget

Engasjementet var stort da KS, Kunnskapsdepartementet og Norsk kulturskoleråd

arrangerte nasjonalt fagseminar i desember 2019.

Telemarksforskning og NTNU leverte i september i fjor rapporten Kultur + skole = sant: [Kunnskapsgrunnlag om kulturskolen i Norge](#) til KD.

Noe av intensjonen med fagseminaret, var å skape engasjement og få innspill og ulike perspektiver på dette materialet.

Det var viktig for arrangørene av fagseminaret at det skulle være en god representasjon både geografisk og i forhold til sektor. Dette var viktig for at alle relevante aktører for kulturskolen kunne uttale seg, og at bredden i tilbakemeldingene ble stor. Fagseminaret totalt hadde 150 deltagere, hvorav 84 var i Oslo. Den sektorvise representasjonen fordelte seg slik:

1. Representanter fra det kommunale kulturskolefeltet (kulturskolerektorer, skoleeiere, (noen få) kulturskolepedagoger, Norsk kulturskoleråd) tilsammen 95 personer.
2. Representanter fra universitets- og høyskolefeltet (UH-sektor) (forskere, akademikere og ansatte innen kunstfaglige utdanninger) tilsammen 17 personer.
3. Representanter fra relevante frivillige organisasjoner (Norges Musikkorps Forbund og regionale musikkråd som de to største), tilsammen 16 personer.
4. Representanter fra relevante statlige aktører (Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Kulturdepartementet og Kulturtanken) tilsammen 19 personer.
5. Andre – 3 personer.

Det nasjonale seminaret ble arrangert i Oslo 10. desember 2019. For å få gode innspill fra hele landet ble det samtidig arrangert fem regionale paralleller til seminaret i Oslo, med samlinger i Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø.

På seminaret presenterte Telemarksforskning sentrale elementer fra forskingsprosjektet og rapporten.

Det var to hovedpunkt arrangørene ønsket å drøfte og belyse, og som flere innlegg innledet til:

- a) Kulturskolens rolle og oppgaver i det kommunale tjenestetilbudet.
- b) Kompetanse i kulturskolen.

Regjeringen arbeider med en barne- og ungdomskulturmelding der kulturskolen er et viktig tema. Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (KD) samarbeider om meldingen, som etter planen legges frem høsten 2020.

Rapporten fra seminaret dokumenterer innspill som ble gitt – innspill som blant annet skal hjelpe regjeringa i arbeidet med den kommende stortingsmeldinga om barne- og ungdomskultur.

Det er vesentlig for KS og kulturskolerådet å få medlemmene i tale for å få deres stemmer med i nyttegjørelsen og «oversettelsen» av materialet. Og for at de ulike aktørene kan spille inn og diskutere ulike måter å forstå og svare ut funnene i rapporten på.

For å styrke arbeidet på feltet, tenker KS og kulturskolerådet at det er viktig å få ulike aktører til å møtes for dialog og refleksjon. Vi må sammen se på utfordringer og muligheter i feltet, for å finne gode løsninger som interessentene eier sammen. I fellesskap kan en benytte materialet for å lage gode spørsmål og verktøy for egen utvikling, og se på hvordan vi kan lykkes sammen. Mange av synspunktene og innspillene fra fagseminaret, finnes i rapporten:

[Rapporten fra nasjonalt fagseminar: En styrket kulturskole](#)

Kilder:

- Asker kommunes nettsider
- KS-konsulents nettsider
- Samarbejdsdrevet innovation i praksis (Aagaard, Sørensen, Torfing 2014)
- La oss gjøre det sammen! - Håndbok i lokal sosial samskapende innovasjon (Kobro, 2018).
- Kultur + skole = sant: [Kunnskapsgrunnlag om kulturskolen i Norge](#) (Telemarksforsking & NTNU, 2019)
- Skaperglede, engasjement og utforskertrang: [Praktisk og estetisk innhold i barnehage, skole og lærerutdanning](#) (Udir, 2019)
- Kultur for framtida, [Anbefalinger fra kulturprosjektet Oppspill](#) (KS, 2018)

